

Tây Ninh, ngày 30 tháng 3 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 11 - TÂY NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Phan Thị Phương.

Thư ký phiên họp: Ông Lê Hoàng Liêm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Tây Ninh tham gia phiên họp: Bà Lâm Thị Bảo Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 3 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 11 – Tây Ninh tiến hành mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2026/TLST-DS ngày 20 tháng 01 năm 2026, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 07/2026/QĐST-DS ngày 23 tháng 3 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Võ Văn B, sinh năm 1933; CCCD số 087xxxxxxxxx, cấp ngày 19/06/2025; Địa chỉ: Ấp P, xã D, tỉnh Tây Ninh. Người đại diện hợp pháp của ông B: Ông Trần Văn H, sinh năm 1963. Địa chỉ: Ấp P, xã D, tỉnh Tây Ninh; là người đại diện theo ủy quyền (Văn bản ủy quyền ngày 12/01/2026); vắng mặt, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

Đối với: bà Võ Thị G, sinh năm 1973; CCCD số 087xxxxxxxxx, cấp ngày 20/05/2025; Địa chỉ: Ấp P, xã D, tỉnh Tây Ninh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 13/01/2026, người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Võ Văn B trình bày:

Ông là cha ruột của bà Võ Thị G. Mẹ bà G tên Đặng Thị K, chết ngày 04/11/1989 (giấy chứng tử số 22 ngày 24/5/2005 Ủy ban nhân dân xã S, huyện D). Bà G không có chồng con. Bà G bị bệnh tâm thần bẩm sinh từ nhỏ. Năm 2012, gia đình đưa bà G đi giám định, Hội đồng giám định y khoa Tây Ninh đã kết luận bà G bị rối loạn tâm thần. Căn cứ vào kết luận này, UBND huyện D đã ra quyết định số 31/QĐ-UBND ngày 03/01/2013, về việc trợ cấp xã hội cho bà G.

Hiện nay, bà Võ Thị G không có khả năng nhận thức và làm chủ hành vi; mọi sinh hoạt cá nhân đều không tự thực hiện được, không tự ăn uống, sinh hoạt và tiêu tiêu không tự chủ. Do đó, ông Võ Văn B yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Võ Thị G mất năng lực hành vi dân sự để ông được làm người giám hộ, đại diện cho bà G trong các giao dịch dân sự theo quy định pháp luật.

Căn cứ vào đơn yêu cầu của ông Võ Văn B. Ngày 05/02/2026, Tòa án đã ra quyết định trưng cầu giám định số: 02/2026/QĐ-TA, về việc Trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố H thực hiện giám định: Năng lực hành vi dân sự của bà Võ Thị G.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 983/KLGD ngày 09/02/2026 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố H xác định: Về y học: Đang sự bị chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình (F71-ICD10). Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đang sự là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Ngày 04/3/2026, ông Võ Văn B có đơn thay đổi yêu cầu, theo đó ông B yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Võ Thị G có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại phiên họp, Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Tây Ninh phát biểu ý kiến:

+ Về thủ tục thụ lý, quá trình giải quyết và trình tự tiến hành phiên họp Thẩm phán và Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định tại Điều 70 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

+ Về việc giải quyết yêu cầu việc dân sự: Đề nghị Hội đồng giải quyết việc dân sự căn cứ Điều 23, 47, 49, 53 và 54 của Bộ luật Dân sự; Điều 149, 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Chấp nhận yêu cầu của ông Võ Văn B về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi;

+ Về lệ phí: Ông Võ Văn B thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết: 326/2016/UBTVQH14.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 11 - Tây Ninh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Người bị yêu cầu cư trú tại xã D, tỉnh Tây Ninh nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 11 – Tây Ninh theo Điều 35 và Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu

Căn cứ hồ sơ thể hiện: bà Võ Thị G có tiền sử bệnh lý tâm thần từ nhỏ, đã được hưởng trợ cấp xã hội theo quyết định của cơ quan có thẩm quyền.

Tòa án đã trưng cầu giám định pháp y tâm thần theo Quyết định số 02/2026/QĐ-TA ngày 05/02/2026.

Theo kết luận giám định pháp y tâm thần của cơ quan chuyên môn xác định: Bà Võ Thị G là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Căn cứ khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015, xét thấy: Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì Tòa án ra quyết định tuyên bố là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Do đó, yêu cầu của ông Võ Văn B là có căn cứ, phù hợp quy định pháp luật, cần chấp nhận.

[3] Về việc chỉ định người giám hộ

Bà Võ Thị G không có chồng, con, mẹ bà G đã chết ngày 04/11/1989 (giấy chứng tử số 22 ngày 24/5/2005 Ủy ban nhân dân xã S, huyện D). Ông Võ Văn B là cha ruột của bà Võ Thị G, là người trực tiếp chăm sóc, quản lý bà G từ trước đến nay.

Xét thấy việc ông B đề nghị được làm người giám hộ là phù hợp với quy định tại các Điều 47, 49, 53, 54 Bộ luật Dân sự, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp cho bà G nên chấp nhận.

[4] Về lệ phí: Ông Võ Văn B thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết: 326/2016/UBTVQH14.

[5] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 - Tây Ninh là phù hợp với các nhận định trên nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 27, 35, 39, 376, 377 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 23, 47, 49, 53, 54 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 37, Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Võ Văn B, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Tuyên bố bà Võ Thị G, sinh năm 1973; CCCD số 087xxxxxxxxx, cấp ngày 20/05/2025; Địa chỉ: Ấp P, xã D, tỉnh Tây Ninh là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định ông Võ Văn B, sinh năm 1933; CCCD số 087033003466, cấp ngày 19/06/2025; Địa chỉ: Ấp P, xã D, tỉnh Tây Ninh là người giám hộ của bà Võ Thị G.

Ông Võ Văn B thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự và thực hiện quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 59 Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Võ Văn B được miễn nộp lệ phí.

3. Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Toà án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND KV 11;
- THADS tỉnh;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu tập QĐ.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(Đã ký)

Phan Thị Phương